

HABERLER

Yazan: Nec Spk: D.N.

- 1- Avrupa Konseyi Danışma Meclisinin Genel Kurul toplantısı
- 2- Türkiyedeki zorbalık rejiminin yargılandığı bir foruma dönüştü
- 3- DYP genel başkanı Yıldırım Avcı Ankara sıkıyönetim mahkemesinde
- 4- yargılanmakla tehdit ediliyor
- 5- Cunta üyesi Nejat Tümerin yasa önerisi A nayasa Komisyonunda da
- 6- reddelidi.
- 7- Irak havasahasını çigeneyen Türk savaş uçağının düşürüldüğü açıklan
- 8- Cunta Çanakkalede bir askeri üste göz altında bulunan 16 politikacıyı
- 9- serbest bıraktı KISA YORUM:
- 10- Dış haberler:
- 11- Andropovun açıklamasının uluslararası yankıları sürüyor
- 12- Regin Lübnandaki Amerikan birliklerin daha 1,5 yıl kalmasını
- 13- Öngören tasarımı imzaladı

YORUM:

Yazan: Ekrem Spk:

Bağlığı : Bu serüven kimin çıkarına?

Konusu : Irak topraklarına dalan Türk savaş uçağı konusundaki değerlendirme
Haberlerin içindeYAZILAR :

Bağlığı : SB'nin ana belgisi: Dünya barışını korumak. Y.Ömer.Spk.

Konusu : Politik notYAZILAR: Dünyadaki politik gelişmeler Yaz. Ali

Bağlığı :

Konusu :

YAZILAR:

Bağlığı :

Konusu :

TKP

30.9.83

bülteninin içinde
Bu yayınıımızda haber ~~bültenimiz~~ içinde, Irak topraklarına dala
Türk savaşı uçağı konusundaki değerdendirmemizi, Sovyetler Birliğı
nin ana belgisi; Dünya barışını korumak başlıklı politik notumuzu
ve dünyadaki son politik gelişmelerle ilgili bir program dinleyebil
lirsiniz.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

30. 9.1983 Tah.

Cunta, Haziran ayından beri Çanakkale'de askersel bir üste ^{göz} zararlı ^{altında bulunan} kalmaya zorlanan, ~~am~~larında kapatılan AP'nin genel başkanı ve eski başbakanlardan Süleyman Demirel, CHP yöneticilerinden Deniz Baykal, ve cunta tarafından kapatılan Büyük Türkiye Partisi ^{kurucularından} ~~nin Genel Başkanı~~ Hüsamettin Cindoruğun da bulunduğu 16 politikacıyı serbest bıraktı. Bu serbest bırakma olayı tam da ~~xxxxxxkix~~ Avrupa Konseyi ^{Danışma Meclisi} Parlamento' sunun, Türkiye ~~6~~ Kasım seçimlerinin demokratik olmayacağını saptayan bir karar almasının arifesinde oldu. Açıktır ki, ~~cun~~ ~~fa~~ cunta, kendi seçimlerinin ~~xxxx~~ bütün Batı Avrupa ^{edilmiştir} ~~temsil eden~~ bir örgüt tarafından antidemokratik ilan edilmesini önlemek, bunun Türkiye'de cuntanın seçimlerine duyulan tepkinin daha da ^{yal} ~~artmasına~~ ^{azaltmasını} engellemek amacıyla yaptı.

22.00'den
itibar

30.3.83 Teh.

Cunta, Çanakkale'de gözaltında bulunan 16 politikacıyı serbest bıraktı: MGKonseyi adlı faşist cunta, cuma günü yayınladığı 166 sayılı karar ile, 31 Mayıs 'tan beri Çanakkale'de gözaltına alınmış bulunan, aralarında AP Genel Başkanı Süleyman Demirel ve Deniz Baykal'ın da bulunduğu politikacıları serbest bıraktı. Ancak cuntanın kararına göre, cunta anayasasının bu kişiler hakkında, anayasasının geçici maddeleri, yasalar ve MGKonseyi kararlarıyla getirilen ~~xx~~ politik ^{yapma} yasakları sürdürülüyor. 14 ⁱⁿ eski parlamenter olan ~~xxxxxxx~~ ve serbest bırakılmalarına karar verilen politikacılar şunlar: Süleyman Demirel, Ali Naili Erdem, Ekrem Ceyhun, Saadet-
tin Bilgiç, Nihat Menteşe, Yiğit Köker, İhsan Sabri Çağdaşangil, Sırrı Atalay, Metin Tüzün, Celal Doğan, Deniz Baykal, Ferhat Aslantaş, Süleyman Genç, Yüksel Çakmur, Hüsamettin Cindoruk ^{ve} Mehmet Gölhan. Hatırlanacağı gibi, adı geçen tutukluların yolladığı ^{ve} cuntanın politikasında ~~xxxxxx~~ eleptiren ~~xx~~ mektuplar Batı basınında yayımlanmıştı.

~~xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx~~ Bu, cuntanın yeni bir seçim manevrasıdır. Cunta bu manevrayla bir yandan yurtdışında, Batı Avrupa'da daha da yalıtılmasını engellemek, bir yandan da kendi düzmece seçimlerinde halkın üç cunta partisine, bu sahte partilere duyduğu tekiyi azaltmak istiyor. AP ve CHP yanlısı yurttaşların ~~xxxxxxxxxxxxxx~~ 6 Kasım cunta seçimlerinde ~~xxxxxxxxxxxxxx~~ geçersiz oy kullanmalarını engellemek, kendi sahte partilerine AP ve CHP yanlısı seçmenlerin oylarını kazaamak için yapıyor.

~~ama~~ Cuntanın bu manevrası Avrupa Konseyi ~~xxx~~ Danışma Meclisinde ~~tutmadı~~. *yönelikti. Ama* Söz konusu Meclis, 6 Kasım seçimlerinde seçilecek sayıların Türkiye halkını temsil edemeyecekleri kararını aldı. Cuntanın seçim manevrasının bu yanını herkese açıklamak *bu manevranın* ~~xxxxxxxxxx~~ Cuntanın Avrupa Konseyi ve Avrupa Parlamentosu gibi Batı Avrupa ülkelerini temsil

eden kuruluşları aldatma ~~gix~~ amacını güttüğünü açıklamak gerekiyor.

Öte yandan, cuntanın 16 ~~xxxxxx~~ ^{ik} politacıyı serbest bırakmasıyla, cunta-
nın seçimleri demokratikleşmemiştir. ~~Seçimlerxxxxine~~ Serbest bırakılan-
lar ^Yda içinde, eski partiyiderlerinin ^{ba} polita ^{ba} yapmaları yine yasaktır.
6 Kasım seçimlerine cuntanın izin verdiği partilerden başkası katılama-
maktadır. Veto mekanizmesi işlemektedir. Cuntanın kendi anayasasını
bile istediği zaman istediği gibi değiştirme hakkı vardır. Cunta 6 kasi
seçimlerinde oyları kendi partilerine akıtarak ~~xxxxhakkıxxxxxxx~~ kendi
diktatörlüğünü pekiştirmek istiyor. Oysa 6 kasım seçimlerinden ~~xxxxxx~~
kendi partilerine çok oy sağlamış olarak çıkacak bir cunta, içerde baskı
ve zorbalığı daha da arttıracaktır. 6 Kasım seçimlerinde halkın cuntanın

oyunun^g gelmesi, beş yıl boyunca demokrasinin d'sini^{bile} görememeğe mal olacaktır.

16 politikacının serbest/~~birakılması~~ bırakılması cuntanın faşist olmadığını kanıtlamıyor. Faşist cuntanın ne kadar sıkıştığını, böyle manevralar çevirmek zorunda kaldığını gösteriyor.

Faşist cuntanın bu seçim manevrasını ^{açığa vurulmuş} ~~herkese duyuralım~~. AP'li ve CHP'li yurttaşlarda cuntanın kendi partileriyle uzlaşmak isteyeceği, demokrasi getireceği ymx şeklinde uyanabilecek kimi boş umutlara karşı, cuntanın kendi partilerinden başka kimseye erkte yer tanımadığını açıklayalım. Yurttaşların seçimlerde cuntanın üç partisine de oy vermemesi için çabalarımızı arttıralım.

---Sbasburg: -Avrupa Konseyi Danışma Meclisi'nin Genel Kurul toplantısı, Türkiyedeki ~~zorbalık~~ rejiminin yargılandığı bir foruma düştü.

--- Ankara: -Doğru Yol Partisi genel başkanı Yıldırım Avcı Ankara sıkıyönetim mahkemesinde yargılanmakla tehdit ediliyor.

--- Ankara - Cunta üyesi Nejat Tümer'in yasa önerisi ~~Anayasa~~ Anayasa Komisyonunda da reddedildi.

--- Bonn - ^{sahasını çizmeye} ~~Irak havalarına dalan~~ bir Türk savaş uçağının ~~Kürt gerillaları tarafından~~ düşürüldüğü açıklandı.

--- Masmara : Andropov'un acılaşmasının uluslararası
yanıtları ^{zincir}

1. ---Fransanın Strasburg kentinde çalışmalarını sürdüren Avrupa Konseyi Danışma Meclisi'nin Genel Kurul toplantısı, Türkiye'deki zorbalık rejiminin yargılandığı bir foruma dönüştü. Düne kadar Evren cuntasına arka çıkan, askersel rejimin demokrasiye geçileceği yolundaki vaatlerine kanıp faşist cuntayı desteklemeye kalkışan Batı Avrupa ülkelerinin kimi sağcı, tutucu çevreleri bile bugün cuntayı sert bir şekilde eleştirenler arasında yer aldı.

Avrupa Konseyi Danışma Meclisi'nin Perşembe günü öğleden sonraki oturumunda Türkiye üstüne konuşan 38 parlamenterden ^{üçü} sadece ~~iki~~ Cunta yönetimi konusunda çok "sert" davranılmaması"nı isterken 35'ini Evren cuntasının zorbalığını sert bir biçimde eleştirdi. Şimdiye kadar Türkiye'deki askeri rejimi en çok destekleyen muhafazakâr grup üyelerinden ve Federal Almanya'daki iktidar partisi SeDeU parlamenterlerinden Şvarts, Evren cuntasının son uygulamalarını anımsatarak

"böyle demokrasi olmaz" dedi. Federal Almanya'lı parlamenter Svarts Türkiye'de 6 Kasım'da yapılacak seçimlerin , demokrasiye geçilmek için değil, bugünkü rejimi başka bir kılık altında sürdürmek için sahnelenen bir aldatmaca olduğuna dikkati çekti ve Süleyman Demirel, İhsan Sabri Çağlayangil, Deniz Baykal gibi tanınmış politikacıların hapse atıldığını, ~~gazetelerin~~ gazetelerin ard arda kapatılıp gazetecilerin hapis cezalarına çarptırıldığını söyledi. "Bu koşullarda Türkiye'de özgür bir seçimden söz edilemez. Böyle demokrasi olmaz" dedi.

---Avrupa Parlamentosu Danışma Meclisi'nin Genel Kurulunda söz alan İsviçre'li sosyalist parlamenter Mühlhaym ile Hollanda İşçi Partisi saymanı Vanderberg de Türkiye'deki cuntanın zorbalığını sert bir biçimde eleştirdiler. Serbest seçimlerin herkesin istediği

gibi aday olabileceği, istediği gibi konuşabileceği demokratik bir ortamda yapılabileceğine dikkati çeken her iki parlamenter, Türkiye'de ancak generallerin onayından geçen kişilerin seçilebileceğini, dolayısıyla 6 Kasım seçimlerinin Türkiye'de hiçbir şeyi değiştiremeyeceğini belirttiler. "Bu oyuna artık son verelim" diyen İsviçreli parlamenter Mühlhayn, diktatörlük altındaki bir ülkenin Avrupa Konseyi üyeliğine kesinlikle son verilmesini istedi. Mühlhayn konuşmasını şu sözlerle bitirdi:

P. ---" Rejimin seçtireceği bir parlamento, Türkiye'yi ve Türk halkını asla temsil edemez. Türk halkını temsil etmeyen parlamenterlerin de burada yeri yoktur. Bu oyuna artık son verelim...."

A. --- Hatırlanacağı üzere, Avrupa Konseyi Danışma Meclisinin de önceki gün bir konuşma yapan İsveç başbakanı Olaf Palme de, Türkiye'deki

cuntayın rejimini sert bir dille kınayarak "bu rejim Türkiye'de güdümlü bir demokrasiyi yerleştirmek istiyor" demişti.

--- Cunta'nın 6 Kasım seçimlerine katılmasını yasakladığı "Doğru Yol Partisi"nin genel başkanı Yıldırım Avcı, Ankara sıkıyönetim askeri mahkemesinde yargılanmakla tehdit ediliyor. Danışma Meclisi üyesi olan Doğru Yol Partisi Genel Başkanı Yıldırım Avcı'nın, yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına ilişkin başbakanlık teskeresinin Danışma Meclisi başkanlığına sunulduğu öğrenildi.

Hatırlanacağı üzere, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı, Doğru Yol Partisi genel başkanı Yıldırım Avcı hakkında Milli Güvenlik Konseyi'nin kararlarına ve sıkıyönetim yasasına aykırı davranışlarda bulunduğu iddiasıyla soruşturma açmak istemişti. Ancak Yıldırım Avcı'nın

yasana dokunulmaz^{lığı} olduğu için başbakanlığa başvurmuştu.

Öte yandan Doğru Yol Partisi başkanlık Divanı, önceki gün bir bildiri yayınlayarak, parti'nin 6 Kasım seçimlerine katılmasının yasaklanmasını yürürlükteki Anayasaya ~~an~~ aykara bir tutum olarak nitelendirdi ve seçime katılmasına izin verilen üç partinin de vatandaşların dertlerine devâ ~~va~~ olamayacaklarını belirtti.

Daha önce de, kısa adı SODEP olan ve cuntanın seçim dışı bıraktığı Sosyal Demokrasi Partisi'nin genel başkanı Cezmi ~~Kaya~~ Kartay, seçime katılmasına izin verilen üç partiyi, Sosyal Demokrasi Partisi'nin oylarına el atmakla suçlamıştı.

---Cunta üyesi ve Deniz Kuvvetleri Komutanı oramiral Nejat Tümer'in, gelecek yıl yapılacak yerel seçimlere ~~da~~ sadece üç cunta partisinin katılmasını öngören yasa önerisi, Danışma Meclisi Anayasa Komisyonu tarafından da ~~beddedildi~~ ^{bildiren} enine boyuna incelendiğini ~~söyleyen~~ Komisyon başkanı Kemal Dal, bu yasa önerisinin Anayasa'ya aykırı olduğuna karar verildiğini ve bu kararın oybirliğiyle alındığını söyledi. Bilindiği gibi cunta üyesi Nejat Tümer'in bu yasa önerisi daha önce de Anayasa Alt komisyonunda görüşülüp reddedilmişti.

*Türkiye ile Irak arasındaki sınırları
sığnıyarak*

---14 Eylül tarihinde Türk-Irak sınırını ihlal ederek Irak havak-
sahasına giren ~~na dalan~~ ve cunta yetkililerince "bir arıza sonucu" düştüğü iddia
edilen Türk Hava Kuvvetlerine bağlı bir savaş uçağının, ~~Kurt geril-~~
kara tarafından Zaho ^{bölgesi} üzerinde düşürüldüğü açıklandı. Bu açıklama,
Irak Kürdistan Demokrat Partisi'nin Federal Almanya başkenti Bonn-
daki temsilciliği tarafından yapıldı.

TKP { D.A şimdi bu konudaki teger bundımevni
dinliyoruz.

TÜRKİYE SOSYALİST
TARAKKULAT KAVAYI

P-

MK

----- SBKP Genel Sekreteri ve Devlet Başkanı Yuriy Andropovun, uluslararası durum ve özellikle Birleşik Amerikanın politikası üstüne Sovyetler Birliğinin tutumuyla ilgili Açıklaması, dünya çapında geniş yankılar uyandırıyor. Haber ajansları Andropovun açıklamasıyla ilgili haber ve yazılarını başa alarak, bu açıklamadan geniş aktarmalara yer verdiler. Gazeteler, radyo ve televizyon istasyonları da bu açıklamaya büyük yer ayırdılar. Andropovun açıklamasının taşıdığı büyük önem vurgulandı. Ajans Frans Pres, "Andropovun, Batı Avrupaya yeni Amerikan roketlerini yerleştirme girişimleri karşısında açık bir uyarıda bulunduğu"nu kaydederek, bu açıklamayı "somut, kesin, kuşkuyla yer bırakmaz bir dille önemli bir uyarı" belgesi olarak niteledi. İngiliz Royter ajansı "Andropovun, Cenevredeki görüşmelerde Amerikan tarafının anlaşmaya varma niyetinde olmadığına ilişkin sözlerini aktarıyor. Amerikan

Asogleyted Pres ajansının ön plana çıkardığı bölüm ise, Başkan Reaganın son önerisinin, Andropov tarafından, eski önerilerden öz bakımından hiç de farklı olmayan bir öneri olarak değerlendirilmesi oldu. Yine Amerikan Yunayted Pres İnterneysınlı ajansı da, SBKP Genel Sekreterinin Vasingtonun/politikasını militarist bir politika olarak nitelendiğini belirtiyor, bu politikanın Sovyet yönetimince barış için büyük bir tehdit olarak değerlendirilmesi üzerinde duruyor. Federal Alman De-Pe-A Ajansı, ~~Doyse Presse Agentur,~~ Sovyet devlet başkanının açıklamasında, Birleşik Amerikanın Cenevre görüşmelerinde yalnızca zaman kazanmak ve Batı Avrupa'ya yeni atom roketlerini yerleştirmeye başlamak amacıyla bulunduğu görüşünü vurguluyor. Ajans ayrıca, Sovyetler Birliğinin böylesi bir durumda karşıt önlemler almak zorunda kalacağını açık dille ifade edildiğini kaydediyor. Çih Haber ajansı Sinhua, Sovyetlerin iyi ni-

yetinin ve anlaşmaya varma isteminin bir zayıflık ~~•~~ belirtisi olarak görölmemesi gerektiğini söyleyen Andropovun, aynı zamanda, Vaşingtonun Batılı bağlaşıklarını nükleer rehineler olarak gördüğüne dikkat*İ* ettiğini kaydediyor.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAşTIRMA VAKFI

----Sovyetler Birliği ile Yemen Demokratik Halk Cumhuriyeti, Birleşik Amerikanın Lübnandaki silahlı saldırılarını kınadılar. SBKP Genel Sekreteri ve Devlet başkanı Andropov ile Yemen Sosyalist Partisi Genel Sekreteri ve Devlet Başkanı Ali-Nasır Muhammed, Moskovada yaptıkları görüşme sırasında, Lübnanda yeniden kan dökülmesine yolaçan Amerikan saldırısının, Lübnan üzerindeki Amerikan-İsrail sultasını sürdürmeye, Arap kurtuluş hareketini boğmaya ve bölgedeki ilerici rejimleri yıkmaya yönelik amacı uygulama yönünde bir adım olarak nitelediler. Taraflar, Lübnandaki Amerikan silahlı operasyonlarının, Vaşington yönetiminin ülkelerin ve halkların egemenliğini silah ^{zoruyla} gücüyle çiğneme uygulamalarının ve ^{dayatma} ~~dikta~~ politikasının yeni bir kanıtı olarak nitelediler Yuriy Andropov ve Ali-Nasır Muhammed, Lübnanda sağlanan ateşkesi selam

ladıktan sonra, bu ülkede barışın sağlanması için, BM kararları uyarınca işgal birliklerinin geri çekilmesi, Amerikan saldırısına son verilmesi gerektiği konusundaki görüş birliğini dile getirdiler. Andropov, Sovyetler Birliğinin, Arap halkları, özellikle Filistin halkının haklı davasını bundan böyle de destekleyeceğini kaydetti. Andropov ayrıca, Yakın-Doğu'da istikrarın sağlanmasında, anti-emperyalist Arap birliğinin büyük önemini vurguladı.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH VE İKTİSADİ ARAŞTIRMA MERKEZİ

De ---- Birleşik Amerika Devlet Başkanı Regin, "barış gücü" adı altında Lübnanda bulunan Amerikan askerlerinin bu ülkede ~~daha~~ bir buçuk yıl ~~k~~ ~~daha~~ kalmasına ilişkin tasarıyı imzaladı. Senato ve özellikle Temsilciler Meclisinde sert eleştirilere uğrayan tasarı, az bir oy farkıyla onaylanmıştı. Senatör Kenedi, bu tasarıyı, Birleşik Amerikayı yeni bir Viyetnam savaşına itebilecek yanlış belge olarak niteledi.

Bilindiği gibi bugün Lübnanda 1600 Amerikan deniz piyadesi bulunuyor. Bunlara ~~sözde~~ ^{verme} destek gerekçesiyle ~~Beyrut~~ kara suları yakınlarında dolaşan 6. Filo gemilerinde ^{ise,} ~~de~~ toplam 16 bin asker bulunuyor. Bu birlikler Lübnana, özellikle ~~ne~~ ilerici-yurtsever güçlerin konumlarına yoğun saldırılarda bulunarak, açık müdahalelere girişmiş durumdadır.

----Beyrut gazeteləri, Bekaa vadisinde gerginliklerin yeniden arttığı-
 nı bildiriyor. ^{Beyrut basınına göre,} ~~Basının bildirdiği üzere~~ İsrail Beyrutun 40 kilometre
 doğusundaki bölgeye yeni savaş tekniği ve malzemesi aktarıyor. Bekaa-
 da İsrailce kurulan cephe hattı boyunca yeni topçu ve tank birlikle-
 rinin belirdiğini yazan gazeteler, ^{e göre,} Suriye birliklerinden oluşan Arap
 Güvenlik gücünün konumları yakınlarında, Er-Rafid yöresinde İsrailin
 başlattığı kışkırtıcı manevralara sürüyor. Beyrut ile Sayda arasındaki
 şerit boyunca da İsrailin yoğun askersel ^{girişimler içinde olduğu} ~~aktifliklere giriştiği~~ bil-
 diriliyor. "El-Nida" gazetesi, Lübnanda ulusal diyalogun olumlu sonuçlar-
 la tamamlanması yönündeki çabaların sürdüğü bir dönemde, Amerikan des-
 teğindeki İsrailin açık saldırı hazırlıkları sürdürdüğünü yazıyor.

D- ----NATO'nun "Kararlılık Gösterisi-83" manevralarına katılmaktan vazgeçtiğini bildirerek, birliklerini geri çeken Yunanistan hükümeti, perşembe günü de, 1 Ekimde yapılması planlanan bir çıkartma tatbikatının Yunan suları ve topraklarında yapılmasını yasakladı. Söz konusu çıkartma denemesinin Kiparisiyaya yapılması planlanmıştı. Atina hükümeti, NATO manevralarının planında yapılan kimi değişikliklerin, ülkenin çıkarlarına ters düştüğü gerekçesiyle, bu manevralardan çekilmişti.

N-

-----Birleşik Amerikanın Paris büyükelçisinin basına yaptığı ~~bir~~ açıklama-
lamaya göre,Amerikan Dışişleri Bakanlığı,NATO ülkeleri ve daha bir
^{dizi}
~~sıra~~ devletin hükümetlerine birer mesaj göndererek,Fransa ile İngiltere
renin nükleer gücünün Cenevredeki görüşmelerde hesaba katılmasına
Regin yönetiminin kesinlikle yanaşmayacağını duyurdu.Vaşingtonun bu
yeni girişimi,Cenevre görüşmelerini baltalayıcı,Andropovun son Açık-
lamasında bu konuda belirttiklerini doğrulayıcı bir girişim olarak
niteleniyor.

D-

-----Federal Almanyanın başkenti Bonn'da 130 bin metal ve tersane iş-
çisi,tehlikeye giren iş yerlerinin korunması,silahlanma harcamaları-
nın kısıtlanması ve işsizliğin önlenmesi için somut adımlar atılması
istemleriyle bir yürüyüş yaptı.İG-Metal sendikasının çağrısı üzerine
yapılan yürüyüşte ^{Alman} Komünist Partisi Başkanı ^{Herbert} Miß ve daha birçok poli-

tika adamı ve milletvekilleri de katıldı.

P.-----^{Londra'da da,}İngilterenin başkentinde de, nükleer silahlanmaya ve yeni Amerikan roketlerinin ülke topraklarına yerleştirilmek istenmesine karşı yığın sal bir gösteri yapıldı.İngiliz polisi göstericilere saldırdı.100'ün üstünde barış yanlısının tutuklandığı bildiriliyor.

P.-----Şili Komünist Partisi bir Açıklama yayınlayarak,ülke halkını, faşist cuntayı devirmek için tüm savaşım biçim ve yöntemlerini kullanmaya çağırdı.Partinin açıklamasında,Pinoşet rejiminin yıkılmasından sonra kurulacak geçici hükümette,tüm anti-faşist güçlerin temsil edilmesi gerektiği kaydediliyor.

—1—

Yorum: Bir Türk askeri uçağının Irak
sınırlarına geçmesi üzerine

30 Eylül 1983 Ekr.

Burası Bizim Radyo... Değerli dinleyiciler, "Bu Serüven Kimin
Kimin Çıkarına?" başlıklı günün yorumunu sunuyoruz:

Değerli dinleyiciler, Ankara'daki generallerin ateşle
oynadağı bir kez daha açıkça görülüyor. 14 Eylül günü, cuntacı
generallerin emriyle Irak ~~xxxxxxx~~ hava sahasına giren bir Türk
askeri uçağı, Irak Kürdistanında düşürülmüş bulunuyor. Bilindiği
gibi cuntanın Dışişleri Bakanlığı sözcüsü, 17 Eylül günü açıklama
bunu bir eğitim uçağı olduğunu, motorundaki bezukluk nedeni
yle Irak topraklarına zorunlu iniş yaptığını öne sürmüştü. Ama
~~xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx~~ son gelişmeler, cuntanın sınırlarımız

dişında açıkça silahlı serüvenlere girmesi karşısında bu açıklama kimseyi inandırmıyor.

Anımsanacağı gibi, 26 Mayıs günü sayıları 15 bine varan cunta birlikleri, Irak topraklarından 30 kilometre içerelele dalmışlar, Kürt halkına karşı kanlı bir imha hareketine girişmişlerdi. 2 bin Iraklı Kürt yurtsever tutuk edilmiş, bunların yazgıları konusunda bugüne dek hiçbir açıklama yapılmamıştı. Daha sonraki aylarda, faşist cuntanın sınırlarımız dışındaki kışkırtma ve müdahalelerinin ardı arası kesilmedi. Bütün bunlar, Ankara'daki generallerin Amerikan plânları doğrultusunda ülkemizi kullanan bölge halklarına karşı bir jandarma olarak kullanma preveleridir.

Faşist cunta, NATO tepe toplantılarında Reginlerin serüvenci plânlarına bugüne dek tam bir destek verdiler. NATO'nun si-

nirlarının, oylem alanının genişletilmesi yolundaki Amerikan öneri-
lerini kabul ettiler. Çünkü Öyle ki, Mayıs ayı sonunda yapılan

NATO Savunma Bakanları toplantısında, cuntanın Irak topraklarına
saldırısı, NATO'nun oylem alanının genişletilmesinin bir provası

olarak ele alındı. Cuntanın Savunma Bakanı, Başlık Beyülken, Amerikan
bu toplantıya gitti.

Genel Kurmay Başkanı'nın uçağına binerek

NATO sınırlarının genişletilmesi konusu bu toplantı-
da, Beyülken Amerikan ve NATO güçlerine
bu hareketin gelişmesine konusunda bilgi verdi.

Değerli dinleyiciler, Radyosu, cuntanın Amerikan
planları doğrultusunda, ülkenizi serüvenlere sürdüğü konusunda süre-
kli uyarıda bulundu. Ortado-
ğuyu kendi "yaşamak çukuru bölgesi" ilan eden Amerikan emperyalistle-

rinin gözünde, ülkemiz NATO'nun bir ileri karsakolu, bir ucuz asker deposudur. Orların gözünde Mehmetçik, külgacıkcaşmaklık bölge halklarına karşı ilk fırsatta gözden çıkarılacak, kaldırılacak etten-kemikten bir yapıdır duvardır. Geçmişte bu amaçla binlerce Mehmetçik, Amerikan planları uğruna Korelere sürüldü, Kore dağlarında kırıldı, sakat bırakıldı.

Şimdi de faşist cunta başları, Amerika'nın bölgedeki jandarmalık planlarına bükemizi arıyor ediyor. Mehmetçiği ve Türk subayını, Vasington'daki ölüm tüccarlarının çıkarları uğrunda ateşe sürüyor. İçerde orduyu halkın üzerine süren cunta başları, yarımadanın kuzeyinde bulunan Irak sınırlarımız dışına yayılma hevesleriyle halkımızı ve Mehmetçinin yaşamını tehlikeye atıyorlar. İşte Irak topraklarında cunta eliyle serüvene sürülen iki Türk teğmen pilotunun son örneğidir.

Şimdi her yurtsever subay, asubay, her Mehmetçik şu soruları
kendi serümleri üzerinde düşünmelidir: Biz Amerika'nın çıkarları uğru-
na dışarda kardeş halkların üzerine mi sürüleceğiz? Sanırlarımız
dışında serüvenlere sürülmek, yaşamımıza tehlikeye atmak,
yaşamımızı yitirmek kimin çıkarına? Biz içerde kendi halkımıza karşı
bir avuç holdingçi parasibasının ve faşist generalin başyozu mu
olacağız? Komşu bir ülkenin topraklarında bizim ne işimiz var?
Amerikan ölüm tüccarlarının çıkarı uğruna yaşamımızı biz niye tehlikeye atalım?

Buraya Değerli dinleyiciler, "Bu serüven kimin
çıkartına?" başlıklı günün yorumunu dinlediniz.

TKP"nin SESİ

politik not
~~gizli belge~~

30.9.983.ÖM.

SOVYETLER BİRLİĞİNİN ANA BELGİSİ; DÜNYA BARİŞİNİ KORUMAK

Sovyetler Birliği Devlet başkanı Yuri Andropovun 28 Eylül
günlü açıklaması,uluslararası alanda dikkat merkezi olmaya devam
ediyor.Andropov bu açıklamasında,Sovyetler Birliğinin dış politika-
da dünya barışının korunmasını başa alan kesin çizgisini ,ABD
yönetiminin nükleer savaş politikasını bir kez daha değerlendiri-
yor, tüm halkları,sorumlu politikacıları uyarıyor.Andropov,Reagan
yönetiminin militarist politikasını,dünya barışı için en büyük
bir tehlike ~~islatgı olarak~~ oluşturduğunu belirtti.Bu politi-
kanın temelinde ABD emperyalizminin başka ülkelerin çıkarlarını
ayaklar altına alarak dünyada ekonomik,politik ve askersel konumla-
rını güçlendirme,yeni bölgelere el atma amacı yattığını vurguladı.

Sovyetler Birliği altı Eylölde başlayan Ğenevre ~~xsitahx~~ görüşmelerinin yeni turunu, birçok bakımdan belirleyici olarak görüyor. Buradan hareketle Sovyetler Birliği, Ğenevrede bir anlaşmaya varılmasını kolaylaştırmak için son zamanlarda bir dizi yeni yapıcı öneride bulundu. Barış yanlısı tüm halkların çıkarlarıyla tam bir uyum içinde olan bu önerilerin başta gelen amacı, nükleer silahların ~~dondurulmak~~ ve azaltılmasıdır. ABD yönetimi, Sovyetlerin bu yapıcı barış önerilerini tartışma gereği bile görmeden reddediyor "Sovyet tehlikesi" yalanlarıyla gerginliği körüklüyor. Vaşingtonun tek amacı, Sovyet önerilerini türlü bahanelerle ^{edip} reddetmek ve ortak menzilli nükleer roketleri Avrupaya yerleştirmek, nükleer silahlanmada ~~yenixhixx~~ üstünlük kazanmaktır. ~~xx~~

Sovyetler Birliği Devlet başkanı Andrepevun belirttiği gibi, Vaşingtonun militarist planlarını onaylayan devletler hem kendi

ülkelerinin çıkarlarını, hem de diğer ülkelerin çıkarlarını Amerikan emperyalizmine peşkeş çekiyorlar, Avrupayı Pentagonun nükleer silahlarına rehin durumuna getiriyorlar. İşte ~~NATX~~ Amerikanın NATO'lu başlaşıkları ^{üzerindeki:} ~~işin~~ sorumluluk böylesine büyüktür.

Sovyetler Birliği, eşitlik ve eşit güvenlik ilkesinin kesin ve kararlı savunucusudur. Bu temele dayanan her türlü barışçı çözüme hazırdır. Ancak 'aşington yönetimi ~~kuruluşu~~ eşitlik ve eşit güvenlik ilkesine temel alacak bir çözüme yanaşmıyor.

Kuşkusuz ,dünyamız huzursuz günler yaşıyor. Gezegenin bir e yanın da, bir bu yanında "sıcak noktalar" ortaya çıkıyor. Birleşmiş Milletler kürsüsündeki ~~ant~~ antısovyetizm kürsüsüne çevirmeye kalkışan Reagan, ^{diye} ~~ümanizm~~ insan haklarını ~~atıp~~ atıp tutarken Amerikanın Lübnandaki askerleri haydutluklarını sürdürüyorlardı, Lübnanda kan akıtıyorlardı. Amerikan yönetiminin insanlık düşmanı politikasının

somut uygulamaların bugün Lübnanda, Orta Amerikada görüyoruz. Barış
 koruma adı altında orta Doğu'ya yerleşen Amerikan askerleri, arap
 halklarına karşı saldırı operasyonlarını genişletiyor, Suriyeyi
 Tümü arap dünyasını içine alacak
 sürekli tehdit ediyorlar. Büyük bir savaşın patlak vermesi tehlikesi
 giderek artıyor. Amerikanın bu girişimleri ülkemizi de yakından
 ilgilendiriyor, ulusal güvenliğimizi ciddi biçimde tehdit ediyor.
 Pentagon, Orta Doğu saldırısında Türkiyedeki üslerden yararlanmak
 istiyor. Faşist cunta kaçamaklı laflar ediyor, ama Türkiyenin NATO
 kanalıyla Orta Doğu serüvenine sürüklenmesi tehlikesi artıyor.
 Egede başlayan "Kararlılık" ^{Gösterisi} adlı NATO manevralarının bir amacı,
 Orta Doğu'daki ilerici rejimleri tehdit etmek, ulusal kurtuluş
 hareketlerine gözdağı vermektir. Amerikanın ve cuntanın serüvenleri
 nin karşısına dikilmek, barış savunmak her yurtseverin vazgeçilmez
 görevidir. Ülkemizi NATO ve Amerikan serüvenlerine sürüklemek isteyen

cunataya verilecek en iyi yanıt, altı Kasım seçimlerinde üç süngü partisine de vurmak, geçersiz oy kullanmaktır.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TKP'nin Sesi

30 Eylül 1983.Ali.

~~DÜNYAYA BAKIŞ-~~

()

/Yayına hazırlayan İhsah Özeroğlu/

----- Sayın dinleyenler,Amerikan Devlet Başkanı Regin,pazartesi günü BM 38.genel kurulundaki konuşmasında,Vaşingtonun Cenevre görüşmelerinde aldığı tutarsız konumu tüm açıklığıyla bir kez daha ortaya koydu.Beyaz Sarayın bu konumuna karşı bizzat ABD ve Batı Avrupalı bağlaşıkları arasındaki tepkilerin yükselmesi karşısında Başkan Regin,Birleşik Amerikanın Cenevre görüşmelerinde sözde esnek davrandığını kanıtlamaya çalıştı.Sovyetler Birliğinin önerdiği gibi,indirim kapsa-

~~XXXXXXXX~~ mına,orta menzilli roketlerin yanısıra,atom bombardıman uçak-
larının da alınmasına yanaştıklarını söyledi.Ama hemen ardından,Sov-
yetler Birliğinin buna karşılık olarak,yalnız Avrupada değil,genel
nükleer gücünde indirim yapması gerektiğini ileri sürdü.Pörşing-2 ve
Kruyz roketlerinin 1983 yılı sonundan itibaren Batı Avrupaya yerleşti-
rilmeye başlanacağını,ancak Sovyetlerin tüm Avrupa roketlerini imha et-
mesi halinde söz konusu yeni Amerikan roketlerinin,yani henüz konum-
landırılmış olmayan roketlerin sayısını azaltabileceklerini söyledi.

----Tek sözle,değerli dinleyenler,Başkan Regin BM Genel Kurul kürsü-
sünü,tek yanlı üstünlüğe yönelik olduğu için kabul edilemeyeceği Sov-
yetler Birliğince defalarca açıklanan"Sıfır çözüm"formülünün reklamı-
nı yapmak için kullandı.Emperyalist propaganda istediği kadar"yeni

öneri"yapıldığından sözetsin,işin özünde bir değişme yoktur.Evet,yeni sayılabilecek bir unsurdan sözetti Başkan Regin.Yani,Sovyetler Birliğinden,dünya çapındaki genel nükleer gücünü azaltması istemi.Bunun bir esneklik göstergesi değil,tam tersine Vaşingtonun konumunda bir sertlik unsuru olduğunu anlamak için,silah konusunda uzman olmaya gerek bile yoktur.Kaldı ki,Başkan Regin,NATO üyesi İngiltere ile Fransanın nükleer gücünü hala yok sayıyor.Cenevre görüşmelerinde bunların hesaba katılmasına bir türlü yanaşmıyor.Pörşing ve Kruyzların Aralık ayından itibaren yerleştirilmeye başlanacağını açıkça söylüyor.Bu durumda hangi esneklikten söz edilebilir.

----Vaşington yönetiminin silahsızlanmayı,silah gücünü azaltmayı düşünmediğini gösteren bir başka olay da,Başkan Reginin,Senatodan geçen

1984 yılı için Pentagona ayrılan 187,5 milyar dolarlık bütçeyi imzalaması oldu. Hemen belirtelim ki, Ekim 1983'te başlayacak olan 1984 mali yılı için öngörülen bu bütçe, nükleer başlık üretimi, uzaycılık kurumu NASA'nın askersel araştırmaları ve silahlanmayla ilgili öteki araştırmalar için öngörülen harcamaları kapsamına almıyor. Amerikan Savunma Bakanlığının bu bütçesi, bu yılki bütçeden 18,9 milyar dolar daha fazla. Bu da Pentagonun bütçesinde % 10'luk bir artış demektir. 1984 bütçesi, Reagan yönetiminin uzun vadeli silahlanma programına giren yeni tip silahların geliştirilmesine yönelik. Bunlar arasında, örneğin 95 tane Pörşing-2 roketi için 408 milyon dolarlık, 21 tane MX tipi kıtalararası roket için 4,8 milyar dolarlık, ve B-1 tipi stratejik bombardıman uçaklarından ~~10~~ ilk 10 tanesinin üretimi için 5,6 milyar dolarlık harcamalar yer alıyor.

-----Pentagonun önümüzdeki 6 yıl içinde nükleer silahlanmayı artırmak için öngördüğü harcama ise, sayın dinleyenler, 450 milyar doları aşıyor. Pentagon bu dönemde Traydent silah sistemini geliştirmek için 80 milyar, karaya yerleştirilecek roketler için 76 milyar, kanatlı roketler için 27 milyar ve yeni ağır bombardıman uçaklarının yapımı için 85 milyar dolar harcayacak. Bu roketler için Pentagon 1983-1992 döneminde 17 bin nükleer başlık üretecek.

---Müzik---

-----Böylesi rekor düzeyde silahlanma harcamalarının altına imza attıktan sonra BM küreselinden, barıştan yana, silahsızlanmadan yana pozlar takınan Başkan Reagan'ın, nükleer ~~sıkak~~ savaş hazırlıkları için paraları sağlamak üzere, yalnız Amerikan emekçilerinin boğazından kesmekle kalmıyor. Başkan New-York'taki BM merkezinde sözümona sıfır çözüm formülünün reklâmını yaparken, BM Merkezi önünde yüzlerce Amerikalı nükleer silahlanmaya son verilmesini isterken, Amerikan Senatosu Amerikanın BMÖ'ne ödenekleri azaltan tasarıyı onayladı. Buna göre, ABD'nin BMÖ'ne ödenekleri 1984'te % 25, 1985¹⁴, 86¹⁴ ve 87'de ise % 35 oranında azaltıldı. Bu paraların da, Pentagonun silahlanma programına kaydırılacağı açıklandı.

----Sayın dinleyenler, emperyalizmin, en başta Amerikan yönetiminin dünya halklarının geleceğini, yeryüzündeki yaşamı nükleer yıkım tehlikesine iten girişimleri yoğunlaşırken, Türkiyedeki egemen güçlerin, faşist cuntanın emperyalist savaş planlarında aktif rol oynamaya yönelik hazırlıkları artarken, Lenin'in şu sözlerini aklımızdan çıkaramayız

----~~xxxx~~"Barış yalnızca yukarıdan bağlanmaz. Barış aşağıdan dayatılmalıdır. Her kim ki, barışın kolaycılık elde edilebileceğine, barış üzerine birkaç sözün yetebileceğine, burjuvazinin barışı bir tabağa koyup bize sunacağına inanıyorsa, o çok ilkelidir."

----Lenin bu sözleriyle, barış savaşımında yığınların rolünü vurguluyor. Leninin ortaya koyduğu bu gerçek, günümüzde her zamankinden daha geçerlidir. TKP, günümüzde oluşan tehlikeli ortamda, barışın korunması

davasında üzerine düşen büyük sorumluluğun bilinciyle hareket etmektedir. TKP, ülkemizde ve uluslararası durumdaki tehlikeyi halkımıza tüm ciddiyetiyle açıklamayı, bu duruma son verilmesi için tüm barış yanlısı ilericiler, demokratik güçlerin birleşmesi uğrunda çalışmalarını başa almıştır. TKP, 1983 yılı kritik bir yıldır diyor. 1983 yılı çözümleyici bir yıldır diyor. 1983 yılı niçin kritik bir yıldır? TKP MK Organı Atılım'ın Ağustos 1983 sayısında yer alan "Zaman Dayatıyor" başlıklı yazı, bu soruya yanıt veriyor. Şimdi sayın dinleyenler, kısa bir müzik dinleyelim ve ardından, Ahmet Alan ^{im} ~~imzalı~~ ^{sin} ~~bu yazıyı~~ okuyalım:

--Müzik--

ve ardından Atılım-Ağustos 1983'ten, s.3'teki Zaman Dayatıyor yazısı.